

KEN nr 9853 af 30/08/2016 (Gældende)

Udskriftsdato: 8. december 2017

Ministerium: Økonomi- og Indenrigsministeriet

Senere ændringer til afgørelsen

Journalnummer: 2014-4011-60108

Ingen

Ankestyrelsens principafgørelse 49-16 om offentliggjort sagsbehandlingstid - frist - afgørelsesbegrebet - Ankestyrelsens kompetence

Resumé:

Ankestyrelsen kan behandle en konkret klage over manglende overholdelse af offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Kommunen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt. Kommunen skal på de enkelte sagsområder offentliggøre frister for, hvor lang tid sagsbehandlingen må tage. Hvis fristen i en konkret sag ikke kan overholdes, skal borgeren have besked.

Ankestyrelsen kan behandle en klage over manglende overholdelse af offentliggjorte sagsbehandlingsfrister, men først når der er truffet afgørelse i den konkrete sag. Der kan klages over den manglende overholdelse af sagsbehandlingsfristen, selv om der ikke klages over afgørelsen i den konkrete sag. Klagen skal indgives inden for klagefristen for denne afgørelse.

Borgeren kan således begrænse sin klage til alene at vedrøre manglende overholdelse af den offentliggjorte sagsbehandlingsfrist. Ankestyrelsen kan almindeligvis tage stilling til alle dele af en sag, selv om der ikke er klaget herover. Ankestyrelsen vil dog normalt respektere borgerens klageafgrænsning.

Ankestyrelsen kan alene efterprøve, om der er offentliggjort en frist, og om borgeren har fået rettidig besked, hvis fristen ikke kan overholdes i den konkrete sag.

Ankestyrelsen kan ikke behandle klager over manglende overholdelse af retssikkerhedslovens § 3, stk. 1, det såkaldte "hurtighedsprincip". Princippet vil indgå i vurderingen af, om sagsbehandlingstiden har været så uforholdsmæssig lang, at der er tale om passivitet, som kan sidestilles med et afslag.

Ankestyrelsen kan heller ikke behandle klager over længden af de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Ankestyrelsen behandler klager over konkrete afgørelser. Det er Statsforvaltningen, der fører det almindelige tilsyn med, at kommuner og regioner overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder.

Den konkrete sag

I den konkrete sag ansøgte borgeren om hjælp den 2. juni 2014. Den offentliggjorte sagsbehandlingstid var 6 uger. Kommunen meddelte ved brev af den 10. juli 2014 borgeren, at sagsbehandlingen forventedes afsluttet inden for 3 måneder. Ved brev af den 13. oktober 2014 meddelte kommunen herefter borgeren, at sagen nu forventedes afgjort inden udgangen af februar 2015. Borgeren klagede den 30. oktober 2014 over manglende overholdelse af den offentliggjorte sagsbehandlingsfrist. Kommunen traf afgørelse den 16. januar 2015. Borgeren klagede ikke over denne afgørelse, men fastholdt ønsket om at klage over sagsbehandlingstiden.

Ankestyrelsen kunne behandle klagen over manglende overholdelse af den offentliggjorte sagsbehandlingsfrist, men først efter at kommunen havde truffet afgørelse.

Ankestyrelsen konstaterede, at kommunen havde offentliggjort en sagsbehandlingsfrist for denne type sager. Kommunen havde overskredet den udmeldte frist ved behandlingen af sagen, men havde givet borgeren besked herom. I ét tilfælde blev beskeden dog givet 3 dage for sent.

Lovgivning: Lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2015 om retssikkerhed og administration på det sociale område §§ 3 og 50. Vejledning nr. 73 af 3. oktober 2006 om retssikkerhed og administration på det sociale område pkt. 27, 188, 194 og 199.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt for at afklare, om styrelsen har kompetence til at behandle klager over manglende overholdelse af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, og om en sådan klage i givet fald kan indgives, før der er truffet afgørelse i den sag, sagsbehandlingsfristen vedrører. Sagen er endvidere behandlet principielt med henblik på afklaring af, om der kan klages over manglende overholdelse af § 3, stk. 2, uden samtidig klage over afgørelsen i den konkrete sag, sagsbehandlingsfristen vedrører.

2. Reglerne

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 3, stk. 2, fastslår, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse. Videre fremgår det af § 50, stk. 1, i samme lov, at Ankestyrelsen er klageinstans for administrative afgørelser, i det omfang det fastsættes ved lov.

3. Andre principafgørelser

Gældende

Følgende principafgørelse er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

R-4-04: Et uforholdsmæssigt langt sagsforløb i kommunen måtte sidestilles med, at kommunen havde givet afslag på at være rette handlekommune i en sag om sygedagpenge.

Kasserede (praksis er indarbejdet i denne afgørelse)

R-12-01: Ankestyrelsen fandt, at kommunen ved ikke at fastsætte en frist for sagsbehandlingen, jf. retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, havde handlet i strid med loven.

4. Den konkrete afgørelse

Afgørelse i din sag om den offentliggjorte sagsbehandlingstid for sager om hjælp til tandbehandling.

Som vi meddelte dig ved brev af den 31. marts 2015 har vi besluttet at genoptage behandlingen af din klage over kommunens manglende overholdelse af den offentliggjorte sagsbehandlingstid for sager om hjælp til tandbehandling. Vi meddelte dig ved brev af den 17. november 2014, at vi ikke kunne behandle klagen.

Ankestyrelsen har herefter i møde truffet afgørelse i din sag. Resultatet er

- Vi kunne ikke behandle din sag den 17. november 2014.
- Vi kan behandle sagen nu.
- Kommunen har offentliggjort en sagsbehandlingsfrist for behandlingen af denne type sager.

Kommunen har overskredet den udmeldte frist ved behandlingen af sagen.

Kommunen har givet dig besked om den forventede sagsbehandlingstid, da den offentliggjorte sagsbehandlingstid ikke kunne overholdes.

Det betyder, at kommunen har overholdt retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, bortset fra, at fristen for at give dig besked om den forventede sagsbehandlingstid i ét tilfælde er overskredet med 3 dage. Fejlen har ikke betydning for sagens resultat.

Der var ikke enighed på mødet. 1 medlem kunne ikke tiltræde afgørelsen. Medlemmet fandt, at det udvander borgerens retssikkerhed, hvis ikke der kan klages over manglende overholdelse af udmeldte sagsbehandlingsfrister, uanset at der ikke er truffet afgørelse i sagen.

Vi beklager den lange sagsbehandlingstid, som skyldes principielle overvejelser.

Begrundelsen for afgørelsen

Fastholdelse af afvisningen af den 17. november 2014

Ankestyrelsen vurderer, at vores kompetence til at behandle en klage må forudsætte, at der er truffet en afgørelse.

Vi lægger vægt på, at der den 17. november 2014, hvor du indgav din klage, endnu ikke var truffet en afgørelse i din sag om hjælp til tandbehandling.

Vi lægger desuden vægt på, at det fremgår af § 50, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, at Ankestyrelsen er klageinstans for administrative afgørelser i det omfang, det fastsættes ved lov.

Meddelelserne til dig om, at den offentliggjorte sagsbehandlingstid ikke kunne overholdes, er efter vores opfattelse ikke udtryk for afgørelser. Vi lægger herved vægt på, at meddelelserne ikke er udtryk for en stillingtagen til din ansøgning om hjælp til tandbehandling.

Vi bemærker, at en uforholdsmæssig lang sagsbehandlingstid efter omstændighederne vil kunne sidestilles med et afslag. Vi henviser her til vores principafgørelse R-4-04.

Ankestyrelsen fik oversendt sagen fra Folketingets Ombudsmand med anmodning om at behandle sagen ”som en klage fra dig over, at kommunen ikke har overholdt den frist, som kommunen har fastsat efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, for behandlingen af sager af denne type”.

På den baggrund finder vi, at der ikke var anledning til at behandle klagen som en klage over afslag på hjælp til tandbehandling som følge af uforholdsmæssig lang sagsbehandlingstid.

Kompetence til at behandle sagen nu

Vi vurderer, at bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 50, stk. 1, skal forstås således, at en klage over en afgørelse tillige omfatter en klage alene over sagsbehandlingsfejl i forbindelse med den trufne afgørelse. Det gælder også væsentlige formalitetsfejl som for eksempel overtrædelse af lovbestemte frister.

Vi lægger vægt på, at kommunen har truffet afgørelse i din sag om hjælp til tandbehandling den 16. januar 2015. Vi lægger desuden vægt på, at vi ved brev af den 18. maj 2015 har bedt dig om at give os besked, hvis du ikke længere ønskede din klage over den manglende overholdelse af den udmeldte frist for behandlingen af din sag behandlet. Du har ikke reageret på dette brev. Vi lægger derfor til grund, at du fortsat ønsker din klage behandlet efter at have modtaget afgørelsen i din sag om hjælp til tandbehandling.

Vi lægger videre vægt på, at det fremgår af pkt. 27 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, at de sociale klagemyndigheder i forbindelse med behandling af klagesager kan påse, om der er fastsat en frist for den pågældende sagstype, og om ansøgeren har fået sin afgørelse inden for den fastsatte frist, eller har fået skriftlig besked, hvis fristen ikke er overholdt. Dette gælder både hvis der alene klages over dette spørgsmål, og hvis der klages over sagens realitet. Der henvises til SM R-12-01, hvori Ankestyrelsen fastslog, at en kommune havde handlet i strid med loven ved ikke at fastsætte en frist for sagsbehandlingen.

Herudover fremgår det af punkt 188 i samme vejledning, at der kan klages over indholdet af en afgørelse (realiteten) og/eller den måde, en sag er behandlet på (formaliteten). Ved en formalitetsklage forstås en klage over myndighedens tilsidesættelse af regler om behandlingen af sagen. Der kan klages over formaliteten i forbindelse med en afgørelse, selv om realiteten ikke påklages.

Endelig fremgår det af vejledningens pkt. 194, at klageinstanserne kan behandle en klage over, at en tidsfrist, der er fastsat i loven, er overskredet. Dette gælder, både hvis der alene klages over dette spørgsmål, og hvis der klages over sagens indhold. Det gælder også den frist, som kommunerne efter retssikkerheds-

lovens § 3, stk. 2, skal fastsætte for, hvor lang tid, der må gå, inden der skal være truffet en afgørelse om hjælp efter den sociale lovgivning. I forbindelse med en klage over sagens indhold kan klageinstansen også behandle spørgsmål om sagsbehandlingstiden.

Vi finder, ud fra sammenhængen mellem de 3 gengivne punkter i vejledningen og Ankestyrelsens praksis i R-12-01, at bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 50, stk. 1, må forstås således, at en klage over en afgørelse tillige omfatter en klage alene over formaliteten.

Vi finder desuden, med henvisning til de samme vejledningpunkter og samme principafgørelse, at din klage over manglende overholdelse af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, må betragtes som en formalitetsklage i tilknytning til afgørelsen i din tandbehandlingssag.

Vi lægger herved vægt på, at reglerne i retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, har som hovedformål at sikre overholdelsen af ”hurtighedsprincippet”, jf. § 3, stk. 1. Uanset, at der ikke er knyttet sanktioner til manglende overholdelse af § 3, stk. 2, finder vi derfor, at der ikke er tale om en ren ordensforskrift, men om en bestemmelse, hvis overholdelse har betydning for den enkelte sag. Vi finder således, at retssikkerhedslovens § 3 er udtryk for lovgivers opfattelse af, at det for de sagstyper, der er omfattet af bestemmelserne i retssikkerhedsloven, som hovedregel ikke alene er sagens udfald, men også sagsbehandlingstiden, der er bestemmende for borgernes retsstilling.

Vi er opmærksomme på, at en (for) lang sagsbehandlingstid ikke kan ændres ved at Ankestyrelsen afgør sagen, og at vores afgørelser derfor ikke kan påvirke din retsstilling i forhold til kommunens afgørelse. Vi finder dog, at du alligevel har en retlig interesse i at få afklaret, om de regler, der er knyttet til ”hurtighedsprincippet” om udmelding af generelle sagsbehandlingsfrister og orientering om manglende overholdelse heraf i de konkrete sager, er overholdt.

Vi lægger herved vægt på, at det ikke kan afvises, at en konstatering af, at disse regler ikke er overholdt, kan have betydning i anden sammenhæng.

Da du har tilkendegivet, at du ønsker at opretholde din klage af den 30. oktober 2014 til Folketingets Ombudsmand efter kommunens afgørelse af den 16. januar 2015 i tandbehandlingssagen, finder vi endeligt, at din klage kan anses for rettidigt indgivet.

Bemærkninger til kommunens sagsbehandling

Vi bemærker indledningsvist, at efter bestemmelsen i § 3, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken. Bestemmelsen er efter vores opfattelse alene udtryk for, at kommuner generelt er forpligtet til at behandle sager efter den sociale lovgivning så hurtigt som muligt. Vi finder således, at det ikke er en bestemmelse, der er knyttet til behandlingen af den enkelte sag. Vi finder derfor, at det falder udenfor Ankestyrelsens kompetence at tage stilling til, om kommunerne overholder denne forpligtelse. Det almindelige tilsyn med kommunerne føres af Statsforvaltningen.

Som tidligere nævnt følger det dog af vores praksis, at en uforholdsmæssig lang sagsbehandlingstid efter omstændighederne kan sidestilles med et afslag. Det vil indgå i vores vurdering af, om sagsbehandlingstiden har været uforholdsmæssig lang, at ”hurtighedsprincippet” er lovfæstet i retssikkerhedslovens § 3,

stk. 1. Som ligeledes tidligere nævnt, har vi dog ikke i dette tilfælde fundet anledning til at forholde os til, om sagsbehandlingstiden har været usædvanlig lang.

Vi finder videre, at kommunen har overholdt bestemmelsen i § 3, stk. 2, 1. pkt., hvorefter der skal fastsættes frister på de enkelte sagsområder for, hvor lang tid, der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Vi lægger herved vægt på, at det, i det tidsrum, hvor din sag var under behandling i kommunen, fremgik af kommunens hjemmeside, at fristen for behandling af sager om hjælp til tandbehandling var 6 uger.

Da denne bestemmelse, ligesom stk. 1, er af generel karakter, finder vi tilsvarende, at vi ikke har kompetence til at tage stilling til, om de udmeldte frister er i overensstemmelse med ”hurtighedsprincippet”.

Kommunen traf først afgørelse efter udløbet af den udmeldte frist på 6 uger.

Vi finder endeligt, at kommunen ved i breve af den 10. juli og den 13. oktober 2014 at have meddelt dig, hvornår din sag på disse tidspunkter forventedes afsluttet, har overholdt bestemmelsen i

§ 3, stk. 2, sidste pkt., om at ansøgeren skriftligt skal have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse, hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag. Kommunen har dog overskredet fristen for orienteringen med 3 dage i brevet af den 13. oktober 2014.

Vi lægger herved vægt på, at det i brevet af den 10. juli 2014 blev tilkendegivet, at sagen forventedes afsluttet indenfor 3 måneder, og at det i brevet af den 13. oktober 2014 (med 3 dages forsinkelse) blev meddelt dig, at sagen forventedes afsluttet inden udgangen af februar 2015. Det sidste blev overholdt med kommunens afgørelse af den 16. januar 2015.